

E M L É K E Z Z Ü N K

T R I A N O N – r a

Tolnay Vilmos:

*Herder a német költő-bölcsész, a népek végzetének teljesedését látja a magyar nyelv pusztulásában s kimondja sötét jóslatát: "A magyarság most szlávok, németek és oláhok közt kisebb része az ország lakosságának és századok múlva talán nyelvüket is alig lehet megtalálni." – És íme, az akkor halálraítélt, alig harmadfélmilliónyi magyar tíz millióra gyarapodott, megállta a viharos XIX. század nemzetpusztító fergetegeit. S mi tartotta meg? Mivel vívta meg harcait? Eleinte csak egyetlenegy fegyvere volt: **a nyelv**, evvel szerezte vissza a többi elvesztett fegyvert, evvel szerzett új fegyvereket is. Szabad-e kétségbeesnünk a jövőn, míg ez a fegyverünk meg van? Szabad és nem is lehet. Petőfi azt mondja, hogy a kétségbeesés a legnagyobb vétek, ez istenkáromlás. Ez áll nemcsak az egyes emberre, hanem a nemzetre is. Hiszen ezt a fegyvert nem csavarhatja ki kezünkől a trianoni papíros sem, ez kezünkben van és kezében van elszakított véreinknek.*

Papp-Váry Eleménné Sziklai Szeréna:

Hiszek egy Istenben, hiszek, egy Hazában
Hiszek egy isteni örök igazságban,
Hiszek Magyarország feltámadásában.

Ez az én vallásom, ez az én életem,
Ezért a keresztet vállaimra veszem,
Ezért magamat is reá feszítettetem.

Szeretném harsogni kétkedők fülébe
Szeretném égetni reszketők lelkébe,
Szeretném égetni reszketők lelkébe

Ez a hit a fegyver, hatalom és élet
Ezzel porba zúzod minden ellenséged

Ezzel megválthatod minden szenvedésed.

E jelszót, ha írod lobogód selymére,
Ezt, ha belevésed kardod pengéjébe,
Halottak országát feltámasztod véle.

Harcos, ki ezt hiszed, csatádat megnyerted,
Munkás, ki ennek élsz, boldog jövőd veted,
Asszony, ki tanítod, áldott lesz a neved.

Férfi, ki ennek élsz, dicsőséget vettél,
Polgár, ki ezzel kélsz, új hazát szereztél,
Magyar, e szent hittel, mindent visszanyertél.

Mert a hit az erő, mert aki hisz, győzött,
Mert az minden halál és kárhozat fölött
Az élet Urával szövetséget kötött.

Annak nincs többé rém, mitől megijedjen,
Annak vas a szíve minden vésszel szemben,
Minden pokol ellen, mert véle az Isten!

Annak lába nyomán zöldül a temető,
Virágdíszbe borul az eltiport mező,
Édes madárdaltól hangos lesz az erdő.

Napsugártól fényes lesz a háza tája,
Mézes a kenyere, boldogság tanyája,
Minden nemzetségén az Isten áldása.

Magyar, Te most árva, elhagyott, veszendő,
Minden nemzetek közt lenn a földön fekvő,
Magyar, legyen hited, s tiéd a jövőendő.

Magyar legyen hited és léssen országod.
Minden nemzetek közt az első, az áldott,
Isten, amit néked címeredbe vágott.

Szíved is dobogjon, szavad is hirdesse,
Ajkad ezt rebegje, reggel, délben, este,
Véreddé, hogy váljon az ige, az eszme:

Hiszek egy Istenben, hiszek egy Hazában,
Hiszek egy isteni örök igazságban,
Hiszek Magyarország feltámadásában.

Ámen!

/Az 1956-os Hagyományörzők évenként PÁLYÁZATOK meghirdetésével emlékezik az aktuális évfordulókra.

A Trianoni békediktátum aláírásának 90. évfordulója ez év 2010. június 04.-én lesz. Pályázati témakörünkben 2009-ben és 2010-ben szerepel e történelmi esemény. Sz.H.E./

A POFOSZ 1956-os Hagyományőzők és Rákóczi Szövetség Rákos Mezeje
Tagszervezete

a 2009. OKTÓBER 23-ra kiírt irodalmi-történelmi pályázat
III. díjazottja

Kobela Nóra Fanni

Széchenyi István Idegenforgalmi és Vendéglátó ipari Szakközépiskola, Kecskemét:

**HARCBAN AZ ORSZÁG TERÜLETI ÉPSÉGÉÉRT
/NEMZETI KÜZDELMEK
HELYI ELLENÁLLÁS A BEHATOLÓ ELLENSÉGES CSAPATOK
ELLEN./**

*A VÖRÖS RÉMURALOM
GONOSZ NAPJAIBAN
1919. MÁJUS 4.-ÉN
DÉLELŐTT 11 ÓRA TÁJBAN,
AZ ÁTVONULÓ TERRORCSAPAT
EGYIK ELVETEMÜLTJE,
HÁROM PUSKALÖVÉSSEL MEGÖLT
KÉT KATÓLIKUS MAGYAR PAPOT,
KÓSA JÓZSEF PLÉBÁNOST ÉS
HORNYIK KÁROLY KÁPLÁNT.
A VÉRÜKKEL MEGSZENTELT
IRODÁNAK FALÁBA ILLESZTETT
ÉS ÉRCBE ÖNTÖTT SZENT
EMLÉKEZÉS DICSÉRJE HITVALLÓ
VÉRTANÚSÁGUKAT ÉS HIRDESSE
A MAGYAR FELTÁMADÁST.
EZ EMLÉKJELET A JÁSZKARAJENŐI
RÓMAI KATÓLIKUS HITKÖZSÉG
EMELTETTE SZENT KEGYELETTTEL.*

1929. ÉVBEN.

Kósa József

jászkarajenői plébános

1919 tavaszán már a Tiszánál állt a román hadsereg, azzal a céllal, hogy a kommünt megbuktassa. Május elején futótűzként terjedt a faluban, hogy a románok hamarosan megérkeznek.

A rettegés pillanataiban valaki kitette a fehér zászlót a templomtorony ablakába: ami a megadást jelképezte a románok előtt.

A román csapatok előtt azonban Szamuely különítményének büntető osztagai Csörtettek végig a falu utcáin.

Szrimák Antal borbélymester tudomására jutott, hogy a plébánost azzal vádolják, ő tette ki a fehér zászlót a toronyba. Szrimák borbély azonnal elküldte fiát, hogy értesítse erről a vádról a plébánost. A fiú átadta az üzenetet a gyóntatószékben, s arra kérte mind a két lelkészt, azonnal hagyják el a falut, mert életük veszélyben forog.

Kósa József válasza az volt: „Semmi részem nincs az ellenem felhozott vádakban, nem megyek sehová”

Május 4-én a szentmise elmondása után a direktórium elnöke magához hívatta a plébánost a községházára, aki onnan visszatért az irodájába.

Ezután érkezett meg a plébániára Szamuely terrorcsapatának egyik tagja az Dobák nevezetű Lenin-fiú. Fegyvert rántott és Kósa József plébánost fejbe lőtte.

Hornyik Károly

káplán

Hornyik Károly káplán az iroda melletti szobában tartózkodott, s a dörrenést hallva azonnal átsietett a mellette lévő helységbe.

Látva az összeesett plébánost, melléje térdelt, s azonnal a feloldozás szavait mondta fölötte.

Dobák visszalépett a folyosóról és a káplánt hasba lőtte. A találat nem volt halálos, így a Lenin fiú még egyszer rálőtt a káplánra.

Így nyerte el a két ártatlan lélek a vértanúság koronáját 1919. május 4.-én

A jászkarajenői plébánián.

Nyilvános temetésük csak a kommün bukása után lehetett.
Mindketten a KECSKEMÉTI SZENTHÁROMSÁG TEMETŐBEN nyugszanak.

+++

1920-ban a két lelkész emlékére táblát állítottak a plébánia falára, amit
1944-ben az orosz csapatok közeledésének hírére le kellett venni és elásták a templom
kertjében.

1966-ban „Jászkarajenő egyháztörténete és vértanú papjai” címmel Deák József
c. esperes-plébános kiadványt jelentetett meg.

1989-ben találták meg az emléktáblát, kertásás közben.

1990-ben ismét visszahelyezték méltó helyére, a plébánia falára.

A két vértanú pap emlékét megőrizték az egyházmegyében szolgáló papok, de híveik sem
feledkeztek meg róluk.

A helyi história Domus a falu főterét Kósa Józsefről nevezte el.

Szentirmai Jenő a jászkarajenői plébánia falán elhelyezett emléktábla avatásakor így
emlékezett:

„Szerette és becsülte őt Jászkarajenő népe. Olyan ember volt, aki tudta minden helyzetben,
hogyan mi a teendő. Csakis azt nézte, hogyan kellene összefogni, előre haladni. Békeidőben
iskolát épített, már 1913-ban oda és a templomba bevezettette a villanyt. Amikor a háború
kitört, meleg ruhát gyűjtött a fagyoskodó katonáknak, adományokat a hadirokkantaknak,
vakoknak. Ingyen konyhát nyitott itt a faluban, az éhezőknek. Csak segíteni akart
mindenkinek, ártani senkinek sem.”

2009. Pünkösöd szombatján – a vértanuk 90. évfordulóján – ünnepi misét celebráltak lelkük
üdvéért. Egyben ezen a napon indult útjára Kósa József és Hornyik Károly **BOLDOGGÁ
AVATÁSI KÉRELME** a Pápai Szent Szék fele.

+++

Kósa József 1878. február 24.-én született Kecskeméten. Középiskoláit itt végezte, majd
Vácott teológiát tanult. 1900. június 24.-én pappá szentelték. Káplán volt Nógrádverőcén,
Palotáson, Jászkarajenőn, Mindszenten, Csongrádon, Félegyházán /Új/és Kiskundorozsmán.
1918-ban lett jászkarajenői plébános.

Hornyik Károly 1889. január 5.-én, Csongrádon született Gimnáziumi tanulmányait
Kecskeméten, Kiskunfélegyházán és Vácott végezte. Pappá szentelték 1911. december 15.-én.
Káplán volt Püspökszilágyon, Nagykatán, Szegváron, Kiskundorozsmán és Sződön. 1914-
1916-ig Pusztavacsi adminisztrátor volt. 1916-1917-ben a mezőtúri állami elemi iskolában
hitoktató. 1917-1918-ban káplán volt Kókán. 1918-ban tábori lelkész, majd 1919-ben
jászkarajenői káplán volt.

Üzen a homok

Nem vesznek el a lábnyomok,

*Versek... mert üzen a homok.
Pusztaszél szárnyán dallamok,
Viszi a szél, üzen a homok...*

Kovács I.József

Irodalom: dr. Beer Miklós váci püspök

Kiadvány

Vác, 2008

Kecskemét, 2009-10-11

Kobela Nóra Fanni

Befejezés:

Veres Péter:

Ha nem lehattél szálfá

Kapaszkodj meg ebbe a földbe erősen, magyarom,
Ha nem lehattél szálfá, legyél hát cserje, vagy legyél csak gyom.

Nézd a tarackot,
Nem árthat annak se aszály, se árvíz, se fagy, se tűz,
Hiába perzselik azt fönt, s hiába vagdalák alatt.
Tavasszal nem mozdul, azt hinnéd kihalt,
Pedig az alatt ott lenn a mélyben ágakat ereszt,
Acélhegyű gyökereivel bejárja a sívó homokot, a zörgő kavicsot,
A sovány agyagot, épp úgy, mint a buja televényt,
Szorgosan furkál, terjed, telepít,
Mire a tavasz virágzó füvei száraz avarrá válnak,
Ő vígan zöldell újra, s buja sűrűségét felmutatja a nyárnak.
Vagy nézd a perjét,
Hiába fordítja ki az eke, hiába tépi szét a
Kegyetlen borona,
Ahova perdül, ott ragad, gyökerei mindjárt új szálakat eresztenek,
Lekötnek, tanyát vernek,
S holnap a gazda szemébe nevetnek.

Ez a föld itt a tiéd, tartsad hát erősen, magyarom,
Ha nem lehattél benne szálfá, legyél hát cserje, vagy legyél csak gyom.

Nézd csak a tippant,
A szikes puszták apró bokrait.
Nyár végén kiégnek,
S még torsaikat is porrá veri ezernyi birkaláb.
Tavasszal mégis kibújnak,
S pici magvakkal telt zászlóikat vígan lengetik a sovány pusztai szelek.

Vagy nézd a sziksalátát,
A lekaszált rét ájult füvei közül kiugrik hirtelen,

S ehetetlen kórójának örök lila virágával
Fenntartja az életet a halott mezők felett.

Nézd a töviseket is:

A gyengén szúrót, a cigánymogyorót,
A gelicetövist, az ördögszekeret,
Nézd a messzire virító bogáncsot s a ravaszul lapuló királydinnyét.
Hiába írtja ezeket csőszök, kerülők serege,
Hiába röpködnek ellenük az írott parancsok,
Nem engednek, újra és ezerszer visszajönnek,
- és szúrnak, mert egyebet nem tehetnek.

Szúrj hát te is, de ne engedd ezt a földet, magyarom,
Ha nem lehetsz már benne szálfá, legyél hát cserje vagy legyél csak gyom.

S hogyha nem élhetsz magadnak,
Virágod legyen mérges, mint a kutyatej,
Ágaid legyenek tüskések, mint a vadrózsa
Legyenek görbék, mint a galagonya,
Gyümölcsöd legyen fanyar, mint a vadkökény,
Vagy legyen keserű, mint a farkas alma,
Csak bőven termő, baba diófája ne legyél senkinek.

Ez a föld a tied, tartsd meg hát magyarom,
Ha nem lehetsz már benne szálfá, legyél cserje, vagy legyél csak gyom.